

Betaalbaar gerecreëerd

Het Amerikaanse Warm Audio bouwt audioapparatuur in de traditie van oude klassiekers. Vaak zijn die afkomstig uit de VS of Engeland, maar de WA-1B is gebaseerd op een moderne klassieker uit Zweden.

door **Marnix Bosman**
marnix@interface.nl

Laat ik het maar meteen toegeven, ik ben een groot liefhebber van vintage gear. De apparatuur die ontwerpers met de soms beperkte mogelijkheden van de techniek tussen de jaren 40 en 70 wisten te bedenken, was echt geweldig. Ook de manier waarop die apparaten gebouwd zijn, is vaak heel fraai en dan heb ik het nog niet eens over de looks. Echte vintage gear is echter erg schaars en goede exemplaren zijn zo langzamerhand onvindbaar en daardoor erg duur of zelfs onbetaalbaar geworden. Gelukkig zijn er al jaren fabrikanten die daar handig op inspelen en remakes maken. Soms is er sprake van een regelrechte kopie, maar even zo vaak zijn apparaten geïnspireerd door een klassieker. Je ziet dat natuurlijk heel veel bij plugins, maar ook nog steeds in de hardware-scene.

Warm Audio is een van die fabrikanten die zich al sinds de oprichting bezighoudt met de ontwikkeling van apparaten die refereren aan befaamde audioklassiekers. Deze keer hebben ze gekozen voor een remake van een moderne klassieker, die op zichzelf weer is geïnspireerd op een nog ouder

apparaat. Het uitgangspunt voor de WA-1B is de CL-1B van het Zweedse Tube-Tech. De CL-1B werd in 1991 geïntroduceerd en is absoluut een uniek apparaat, maar is zelf feitelijk weer geïnspireerd op de Teletronix LA-2A compressor die in 1962 op de markt kwam.

Halfgeleiders

Eigenlijk altijd de eerste vraag die ik mezelf stel zodra een fabrikant een apparaat introduceert waarbij er in de beschrijving wordt gerefereerd aan een audioklassieker: is het een remake of een kopie, of is er sprake van een apparaat geïnspireerd op een klassieker. Het antwoord op die vraag kun je heel snel geven na een blik onder de motorkap van de WA1B. Het antwoord is: inspiratie of zoals Warm Audio het zelf noemt: een 'recreatie'. De reden voor dit antwoord is heel simpel. De originele CL-1B is een volledig discreet opgebouwd buizenontwerp, terwijl ik in de WA-1B meteen al een paar halfgeleider chips zie zitten. Is dat erg? Nee, natuurlijk niet, maar vanuit een puristisch oogpunt kunnen we dan natuurlijk niet meer spreken van een remake.

Waarom Warm Audio dat doet, kan twee redenen hebben. Het zou heel

goed kunnen dat er op het originele ontwerp of een deel daarvan patentbescherming rust, en dan mag je een ontwerp natuurlijk niet zonder toestemming reproduceren. Een andere mogelijke verklaring is puur financieel, en waarschijnlijk de belangrijkste reden waarom Warm Audio voor deze weg heeft gekozen. Een originele CL-1B kost ruim 3.500 euro terwijl je voor de WA-1B slechts 1.299 euro hoeft neer te tellen. Dat verschil moet natuurlijk wel ergens vandaan komen.

Ondanks dat er in het circuit halfgeleiders worden gebruikt, spreekt Warm Audio toch van een volledig

buizenontwerp en die claim is wel terecht. Er worden bij de WA-1B namelijk alleen buizen in de signaalweg gebruikt. De halfgeleiders zijn enkel te vinden in het circuit rond de optische gainreductie, dus daar zit het grote verschil met het origineel. Leuk detail in deze Amerikaanse recreatie is overigens dat er toch nog een vleugje Zweeds in zit dankzij de Lundahl audio-rafo's.

Qua Looks heeft de WA-1B exact dezelfde lay-out als de CL-1B, met dezelfde tint blauw en dezelfde indeling van knoppen. Warm Audio heeft alleen de afmetingen aangepast (van 3he naar 2he) en de kalibratieknop voor

de meter zit nu aan de voorzijde. De bouw van de WA-1B voelt net zo solide aan als de eerdere Warm Audio producten die ik in handen heb gehad.

Altijd goed

Ik heb zelf (helaas nog) geen Tube-Tech CL-1B in mijn studio staan, dus een directe vergelijking was er helaas niet bij. Ik ken de CL-1B echter goed en hij staat mede daarom ook al een tijd op mijn verlanglijstje. De Tube-Tech staat bekend om zijn zeer natuurlijke sound, die erg goed werkt op vocalen (zowel mannen als vrouwen) en akoestische gitaar, bas of piano. Op synths of drums zou ik hem persoonlijk minder snel inzetten, maar dat is een persoonlijke keuze. De CL-1B klinkt eigenlijk nooit slecht, ook niet in extreme settings waarbij je de rafo's en/of buizen in de verzadiging stuurt. De CL-1B is heel vergevingsgezind en heeft eigenlijk helemaal geen voorkeur wat betreft gebruik en/of toepassing.

De audiokwaliteit blijft altijd overeind staan en dat maakt de CL-1B zo interessant en definieert ook de kwaliteit waaraan de WA-1B zich moet meten.

Een video met directe vergelijking tussen de WA-1B en een originele CL-1B is te bekijken en beluisteren via Interface Xtra, en is wat mij betreft heel representatief voor wat de WA-1B doet.

De WA-1B is een heel prettig werkende compressor, omdat je eigenlijk nooit de fout in kunt gaan. Hij klinkt simpelweg altijd goed en nodigt je uit om aan de knoppen te draaien. Kenmerkend voor de CL-1B/WA-1B is het ontbreken van streepjes rond de ratio-, attack- en release-knoppen. In plaats van te letten op de levels van de knoppen word je uitgenodigd om gewoon te luisteren naar het resultaat terwijl je aan het draaien bent. De grap is dat je dan soms veel extremer of juist minder extreem uitkomt dan je vooraf zou verwachten. Dat werkt heel verfrissend, omdat je weer meer op je

gehoor gaat vertrouwen dan op meters en standen van knoppen. Dankzij de mogelijkheid om te werken met fixed attack/release-tijden heb je met de WA-1B ook een soort LA-2A in huis, en dat is altijd en interessante toevoeging voor iedere studio.

Conclusie

De WA-1B is misschien wel de beste recreatie van Warm Audio tot nu toe. De vergelijking met het origineel is volgens kenners bijna ongekend goed en op zich al een reden om een WA-1B aan te schaffen. Zelfs als je het origineel niet kent, maar wel op zoek bent naar een goede optische buizencompressor, is WA-1B het typenummer om op je verlanglijstje te zetten. De echte lof gaat natuurlijk naar de CL-1B van Tube-Tech, want dat blijft natuurlijk een ongekend mooi apparaat. Maar voor de prijs van een Zweeds origineel kun je bijna drie Amerikaanse recreaties kopen, en dat is natuurlijk wel heel

aantrekkelijk. Ik heb in ieder geval de CL-1B op mijn bucketlist vervangen door de WA-1B. ■

INFO • prijs: € 1.299,-
• distributie: Pro Media Connect
• internet: warmaudio.com
SPECIFICATIES • optische buizencompressor • transformator gebalanceerde in- en uitgangen • Lundahl trafo's
• ratio: 2:1-10:1 • attack: 0,5-300ms
• release: 0,05-10s • output gain: +30dBu
• 2 sidechain-bussen • i/o: xlr en trs-jack • afmetingen: 19"-2he
HET OORDEEL
+ volledig buizenontwerp
+ trafo gebalanceerde in- en uitgangen
+ hoogwaardige constructie
+ scherpe prijs
- geen minpunten

video • introductie
• praktijkvoorbeelden
• vergelijking met de Tube-Tech CL-1B
audio • diverse audiodemo's

DE WA-1B IS MISSCHIEN WEL DE BESTE RECREATIE VAN WARM AUDIO TOT NU TOE

